Anne Frank Stichting

Jaarverslag 2017

De Anne Frank Stichting is een onafhankelijke organisatie die de plek beheert waar Anne Frank tijdens de Tweede Wereldoorlog was ondergedoken en waar zij haar dagboek schreef. De Stichting brengt haar levensverhaal wereldwijd onder de aandacht, ter bezinning op de gevaren van antisemitisme, racisme en discriminatie, en het belang van vrijheid, gelijke rechten en democratie.
Het complete verslag: www.annefrank.org/jaarverslag2017

Voorwoord

In maart 2017 zijn we gestart met de museale vernieuwing van het Anne Frank Huis. Veel van onze bezoekers zijn jonger dan 25 jaar en komen uit landen buiten Europa. Het is daarom belangrijk om in het museum dieper in te gaan op de historische context en de achtergronden van het levensverhaal van Anne Frank.

Naast de museale vernieuwing krijgt het museum meer ruimte voor educatieve ontvangsten en bezoekersfaciliteiten en krijgt het een nieuw entreegebied. Vernieuwen c.q. verbouwen valt niet altijd mee als je tegelijkertijd het museum open wilt houden. We zijn de ontwerpers en uitvoerders erkentelijk voor hun werk, evenals onze buren, medewerkers en bezoekers voor hun begrip. Medio 2018 zijn alle werkzaamheden afgerond en zijn we klaar voor een nieuwe generatie bezoekers.

Daarnaast hebben we meters gemaakt met onze nieuwe digitale strategie, die eveneens medio 2018 is afgerond. We willen ook langs deze lijnen zoveel mogelijk mensen kennis laten maken met het levensverhaal van Anne Frank en de geschiedenis van haar tijd en hen aanzetten om na te denken over de betekenis van haar levensverhaal voor deze tijd.

Anne Frank dook najaar 2017 veelvuldig op in het nieuws. Van voetbalfans die haar foto gebruikte voor een antisemitische provocatie van de tegenstander tot de Duitse Spoorwegen die een trein naar haar wilde vernoemen. Zeventig jaar na het verschijnen van 'Het Achterhuis' lijkt de betekenis van Anne Frank alleen maar toe te nemen. Anne Frank oefent toenemende mate aantrekkingskracht uit op degenen die op zoek zijn naar een symbool. Vaak met goede intenties die op educatieve wijze vorm krijgen, soms wat ongelukkig, met regelmaat getuigend van wansmaak, af en toe ronduit antisemitisch.

Wat betekent dit voor de toekomst? We moeten in de eerste plaats blijven zorgen voor een historisch betrouwbare, authentieke en toegankelijke presentatie van het levensverhaal van Anne Frank in de context van de Jodenvervolging en de Holocaust. Die kan helpen te voorkomen dat de vervaging van de geschiedenis geleidelijk de overhand gaat krijgen. Het is in de tweede plaats verstandig ons niet te snel af te keren van hedendaagse uitingen waarin naar Anne Frank wordt verwezen. Ze kunnen een goede aanleiding zijn om na te denken over de actuele betekenis van haar geschiedenis.

Met verdriet namen we op 6 oktober 2017 kennis van het overlijden van Eberhard van der Laan, burgemeester van Amsterdam. Hij heeft, ook in het besef van wat er in de oorlogsjaren is gebeurd, de stad mooier, liever en menselijker gemaakt. "Zorg goed voor onze stad en voor elkaar.", waren zijn afscheidswoorden. Laten we ons hiervoor blijven inzetten.

We bedanken u van harte voor uw betrokkenheid en steun bij de activiteiten van de Anne Frank Stichting, het afgelopen jaar én het komende jaar.

Ronald Leopold
algemeen directeur
Amsterdam, mei 2018

Organisatie

De Anne Frank Stichting is een onafhankelijke non-profitorganisatie die de onderduikplek van Anne Frank beheert en Anne Franks levensverhaal wereldwijd uitdraagt. Met Annes verhaal als basis ontwikkelt de Stichting educatieve programma's voor jongeren.

Organisatie

In samenwerking met Otto Frank wordt op 3 mei 1957 de Anne Frank Stichting opgericht, met als doel de onderduikplek van Anne Frank te beheren en open te stellen voor het publiek en Annes levensverhaal wereldwijd onder de aandacht te brengen.

Missie Anne Frank Stichting

De Anne Frank Stichting is een onafhankelijke organisatie die de plek beheert waar Anne Frank tijdens de Tweede Wereldoorlog was ondergedoken en waar zij haar dagboek schreef. De Stichting brengt haar levensverhaal wereldwijd onder de aandacht, ter bezinning op de gevaren van antisemitisme, racisme en discriminatie, en het belang van vrijheid, gelijke rechten en democratie.

> **Wat is gebeurd, kunnen we niet meer veranderen. Het enige dat we kunnen doen is van het verleden leren en beseffen wat discriminatie en vervolging van onschuldige mensen betekenen.**
>
> Otto Frank, 1970

Speerpunten in 2017

2017 staat in hoge mate in het teken van de vernieuwing van het museum en het digitale landschap. Dit zijn omvangrijk projecten waar veel middelen en menskracht voor ingezet worden.

We zien dat de algemene kennis over de Tweede Wereldoorlog en de Jodenvervolging onder jongeren afneemt maar ook dat de belangstelling voor deze geschiedenis onverminderd groot is, ook onder jongeren. Zowel in ons museum als in onze educatieve materialen willen we daarom meer aandacht laten uitgaan naar de historische achtergronden van het levensverhaal van Anne Frank. Kennis van die achtergronden is ook nodig om de relevantie van deze geschiedenis voor het heden te kunnen begrijpen.

Bij het bestrijden van antisemitisme zal het accent in 2017 liggen op de ontwikkeling van de online tool tegen antisemitisme en andere vormen van discriminatie. Met de sportwereld zoeken wij samenwerking bij de bestrijding van antisemitisme en discriminatie.

Bestuur en organisatie

De directie is verantwoordelijk voor het bestuur van de Anne Frank Stichting. Zij wordt benoemd door de Raad van Toezicht.

Toezicht en advies

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van de directie en staat haar met raad terzijde. De Raad van Advies adviseert de Raad van Toezicht over vraagstukken die bepalend zijn voor de identiteit van de Stichting.

De heer E. Hirsch Ballin neemt 1 januari de voorzittershamer over van de heer W. Kok. Kok was twaalf jaar voorzitter van de Raad van Toezicht, de maximale zittingstermijn. Om dezelfde reden is mevrouw P. Kruseman per 1 januari 2017 teruggetreden als lid van de Raad van Toezicht. De Stichting dankt hen voor hun betrokkenheid en inzet al die jaren.

Voor de talloze, vooral jonge bezoekers van het Anne Frank Huis is dit niet alleen een plaats van herinnering. Zoals ik dat zelf ook ooit heb ervaren is dit een plaats die aan het denken zet over ieders eigen leven en de taken die we voor ons zien.

E. Hirsch Ballin, voorzitter Raad van Toezicht

Partners

In Argentinië, Duitsland, Groot-Brittannië, Oostenrijk en de Verenigde Staten werkt de Anne Frank Stichting samen met vaste partnerorganisaties. Zij organiseren reizende Anne Frank-tentoonstellingenen en (bijbehorende) educatieve activiteiten in hun land.

Beloningsbeleid

De Anne Frank Stichting hanteert een eigen arbeidsvoorwaardenregeling en volgt in principe de loonontwikkelingen van de cao Museum. De directie wordt beloond binnen de kaders van de Code Cultural Governance. De Raad van Toezicht en Raad van Advies zijn onbezoldigd.

Ondernemingsraad

De ondernemingsraad (OR) behartigt de belangen van de organisatie en de medewerkers van de Anne Frank Stichting en praat mee over voorgenomen organisatieontwikkelingen. De OR behandelt in 2017 negen instemmingsverzoeken en drie adviesaanvragen.

Meer informatie over de activiteiten van de OR is te vinden in het jaarverslag van de OR.

Financiën

De Anne Frank Stichting ontvangt geen structurele overheidssubsidie voor het museum en is voor haar inkomsten grotendeels afhankelijk van het museumbezoek.

Voor de financiering van grote museale vernieuwingen en educatieve projecten in binnen- en buitenland is de Stichting aangewezen op fondsen, donateurs en subsidiënten als de Europese Unie en de Nederlandse overheid.

Projectondersteuning

- Het BPD Cultuurfonds doet een bijdrage aan de nieuwe dagboekzaal en de innovatieve dagboekvitrines van € 50.000.
- Het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen doet, als eigenaar van de geschriften van Anne Frank, eveneens een bijdrage aan de nieuwe dagboekvitrines.
- Het Mondriaanfonds financiert de nieuwe publiekspresentatie in het museum van de geschriften van Anne Frank en ondersteunt de ontwikkeling van nieuwe veiligheidsprocedures als gevolg van de museale vernieuwing.
- De Duitse Stiftung Erinnerung, Verantwortung, Zukunft steunt de ontwikkeling van de Europese online learning tool over racisme, antisemitisme en de discriminatie van Roma en Sinti, Moslims en LHBT'ers.
- Ook de Europese Commissie steunt door haar Erasmus+ programma de ontwikkeling van de online learning tool voor docenten om racisme, antisemitisme en andere vormen van discriminatie in de klas bespreekbaar te maken.
- Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) ondersteunt de ontwikkeling van educatieve projecten in Nederland. Daarnaast maakt VWS het mogelijk dat een vertegenwoordiger van de Anne Frank Stichting deelneemt in de International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA).

BankGiro Loterij

Sinds 2007 is de Anne Frank Stichting beneficiënt van de BankGiro Loterij, de cultuurloterij van Nederland. De Stichting ontvangt jaarlijks een vast bedrag van € 200.000. In 2017 ontvangen we een extra € 33,728 met dank aan de BGL-deelnemers die aangeven dat zij voor de Anne Frank Stichting willen meespelen.

In 2017 start de vernieuwing van het museum, met dank aan de eerdere extra bijdrage van € 910.000 van de BankGiro Loterij.

Jaarrekening 2017

Balans per 31 december 2017

(na resultaatbestemming)		31.12.2017		31.12.2016
		€		€
Actief				
Vaste activa				
Immateriële vaste activa				
Vooruitbetalingen	82.040			
		82.040		
Materiële vaste activa				
Verbouwingen	54.168		27.976	
Inventaris	494.229		459.577	
Machines en installaties	97.781		149.780	
Vooruitbetalingen	286.572		0	
		932.750		637.333
Vlottende activa				
Voorraden	483.064		488.423	
Vorderingen	776.672		934.733	
Overlopende activa	328.349		760.011	
Liquide middelen	3.479.605		3.841.516	
		5.067.690		6.024.683
		6.082.480		6.662.016

Balans per 31 december 2017

(na resultaatbestemming)		31.12.2017		31.12.2016	
		€		€	
Passief					
Eigen vermogen					
Overige reserves	*	2.243.631		2.193.631	
Bestemmingsreserves	*	405.555		430.555	
			2.649.186		2.624.186
Voorzieningen			23.976		31.621
Kortlopende schulden en overlopende passiva					
Crediteuren		861.564		1.065.484	
Loonbelasting, premies sociale verzekeringen en pensioenen		315.319		315.532	
Nog te besteden subsidies en projectbijdragen		829.800		1.105.463	
Overlopende passiva		1.402.635		1.519.730	
			3.409.318		4.006.209
			6.082.480		6.662.016

*****
Met ingang van boekjaar 2017 wordt de jaarrekening opgesteld na resultaatbestemming. Dit is een "presentatie stelselwijziging" en als gevolg hiervan zijn de vergelijkende cijfers aangepast.

Staat van baten en lasten 2017

	Werkelijke cijfers 2017	Begroting 2017	Werkelijke cijfers 2016
	€	€	€
Baten			
Entreegelden	10.424.490	10.087.300	10.413.180
Baten uit levering producten en/of diensten	2.299.493	2.290.000	2.402.605
Instellingssubsidie VWS	252.735	252.000	250.962
Opbrengsten projecten en activiteiten	1.536.072	1.530.000	933.195
Overige baten	120.000	120.000	120.000
Totaal	14.632.790	14.279.300	14.119.942
Lasten			
Inkoopwaarde geleverde producten	995.876	1.028.500	1.073.971
Personeelskosten	6.280.543	6.264.000	5.955.106
Afschrijving vaste activa	252.036	315.000	275.082
Kosten projecten en activiteiten *	3.729.363	3.534.100	3.032.617
Overige lasten	3.301.822	3.057.600	3.363.646
Totaal	14.559.640	13.899.200	13.700.421
Bedrijfsresultaat	**73.150**	**80.100**	**419.521**
Financiële baten	1.948	7.500	11.034
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	75.098	87.600	430.555
Bijzondere lasten	50.098	0	0
Resultaat voor belastingen	**25.000**	**87.600**	**430.555**
Belastingen	0	0	0
Resultaat na belastingen (voor resultaat bestemming)	**25.000**	**87.600**	**430.555**

Staat van baten en lasten 2017

		Werkelijke cijfers 2017	Begroting 2017	Werkelijke cijfers 2016
		€	€	€
Voorstel resultaatbestemming:				
Resultaat na belastingen (voor resultaat bestemming)		**25.000**	**87.600**	**430.555**
Toevoeging / Onttrekking bestemmingsreserve Aankoop collecties	*	300.000	300.000	-/- 300.000
Toevoeging bestemmingsreserve Bedrijfsvoering tijdens de museale vernieuwing		0	0	-/- 130.555
Toevoeging bestemmingsreserve Herdenkingsjaar 2020		-/-100.000	0	0
Toevoeging bestemmingsreserve Stichting VS		-/-100.000	0	0
Toevoeging bestemmingsreserve ontwikkel- en aanloopkosten nieuwe publicaties		-/-75.000	0	0
Toevoeging Overige reserves		-/-50.000	-/- 387.600	
Resultaat na bestemming		**0**	**0**	**0**

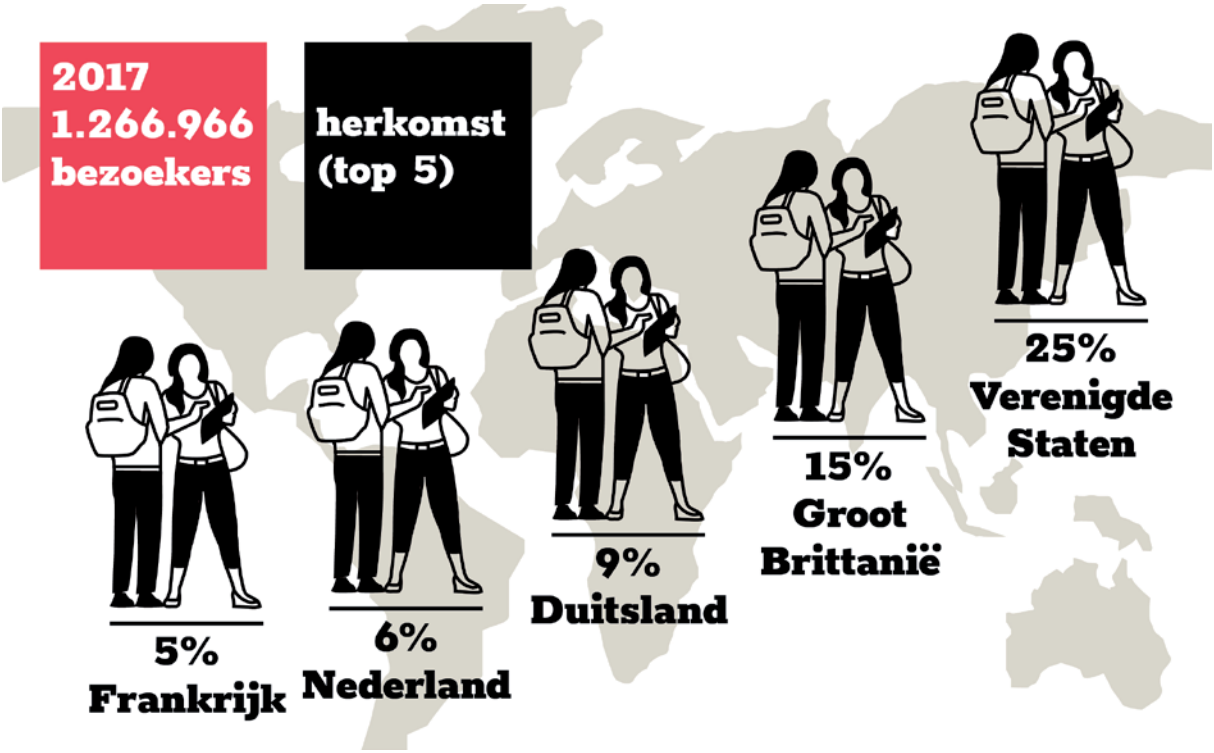
*****
Bij de vaststelling van de jaarstukken 2016 heeft de Raad van Toezicht besloten om een bestemmingsreserve te vormen voor de aankoop van een collectie. Onderdeel van het voorstel tot resultaatbestemming betreft de onttrekking aan de bestemmingsreserve Aankoop collecties in verband met de aankoop in boekjaar 2017. Ten behoeve van het inzicht zijn de begrotingscijfers hierop aangepast in de jaarrekening. De begroting 2017 is opgesteld ervan uitgaande dat de aankoop van de collectie wordt gedekt uit de hiertoe gevormde bestemmingsreserve.

Museum

In het museum, in onze publicaties en in onze (online) tentoonstellingen presenteren we het levensverhaal van Anne Frank in de context van de Jodenvervolging en de Tweede Wereldoorlog.

Museumbezoek

Het Anne Frank Huis is de plek waar het verhaal van Anne Frank op authentieke en betrouwbare wijze gepresenteerd wordt. Jaarlijks ontvangen we meer dan 1.2 miljoen bezoekers vanuit de hele wereld. Het Anne Frank Huis verwelkomt 1.266.966 bezoekers in 2017. Een hoog aantal gelet op de vernieuwingswerkzaamheden in het museum.

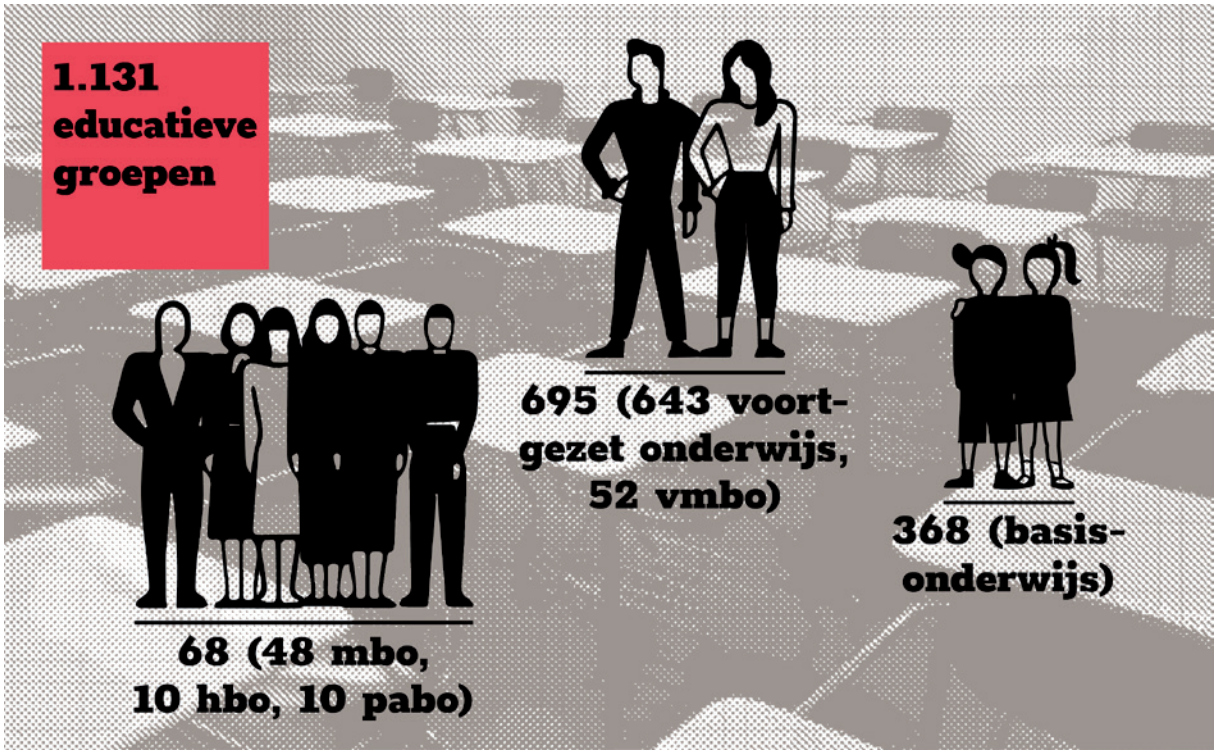

Audiotour

Nieuw in het museum is een audiotour. De gratis audiotour is onderdeel van de museale vernieuwing, waarbij we museumbezoekers meer historische context en verdieping bieden om het levensverhaal van Anne Frank beter te kunnen begrijpen en de onderduikplek beter te kunnen ervaren. De tour is beschikbaar in negen talen: Duits, Engels, Frans, Hebreeuws, Italiaans, Japans, Nederlands, Portugees en Spaans. Bezoekers luisteren geboeid, het is muisstil in het museum…

Educatieve programma's

Veel schoolgroepen uit binnen- en buitenland bezoeken het Anne Frank Huis. Ruim 1.100 groepen uit het basisonderwijs, voortgezet onderwijs, pabo en mbo volgen een educatief programma, in het Nederlands, Engels of Duits.

Argentijns staatsbezoek

Op 27 maart ontvangt het Anne Frank Huis en koningin Máxima de Argentijns president Mauricio Macri met zijn vrouw Juliana Awada.

> **De boodschap van Anne Frank is een boodschap van hoop, van licht in het donker. Annes vader wist zijn enorme pijn om te zetten in een doel: het strijden voor een betere wereld. 'Denk aan al het mooie om je heen en wees gelukkig', schreef Anne Frank. Met al mijn affectie en respect.**
>
> Mauricio Macri, 27 maart 2017

Museumnacht

Op de eerste zaterdag van november is de jaarlijkse Amsterdamse Museumnacht. Het Anne Frank Huis doet weer mee. Tot in de late uurtjes is het museum open met een speciaal programma. Op de museumroute staan publieksmedewerkers die extra informatie geven over de onderduikgeschiedenis en onderduikplaats en vragen van bezoekers beantwoorden.

CJP

Jongeren met een CJP-pas kunnen zich opgeven voor een speciale ontvangst in het Anne Frank Huis op 8 december. Zo'n 150 pashouders maken van deze mogelijkheid gebruik en komen met een gast langs voor een introductieprogramma over Anne Frank en de educatieve missie van de Anne Frank Stichting. Aansluitend bezoeken zij het museum.

Malala

De Pakistaanse kinderrechtenactiviste en Nobelprijswinnaar Malala Yousafzai bezoekt ons museum in december.

> **I heard about Anne Frank when I was 11-years-old and writing my diary about life under terrorism where girls' education was banned. Anne Frank's story inspired me to believe in my words and voice to change the world. I am honoured and fortunate to have the opportunity to visit Anne Frank's House.**
>
> Malala Yousafzai, 2 december 2017

Vluchtelingen

In januari en februari bezoekt een groep Syrische vluchtelingen van het Syrische Vrijwilligers Netwerk Nederland het Anne Frank Huis en worden verwelkomd door jongeren van ons Jongerenteam. Het bezoek en de inleiding voorafgaand het museumbezoek maken diepe indruk. In mei verwelkomen we een groep vluchtelingen met verschillende achtergronden die taallessen volgen bij het vluchtelingeninitiatief More than Les. En in oktober bezoeken studenten met een vluchtelingenachtergrond van Right2Education van het Amsterdam College het museum voor een educatief programma.

Collectie

Veel persoonlijke documenten en voorwerpen van de familie Frank, de andere onderduikers en de helpers zijn bewaard gebleven. Deze objecten maken deel uit van de museale collectie van het Anne Frank Huis.

Poëziealbum

De Anne Frank Stichting heeft een bijzonder album verworven: een poëziealbum met een handgeschreven versje van Anne Frank. Anne schreef het versje op 11-jarige leeftijd in het album van een klasgenootje van de Montessorischool. Deze inmiddels 88-jarige klasgenoot wilde het album graag aan de Stichting doen toekomen, zodat het versje met een breed publiek kan worden gedeeld. Het versje getuigt van een meisje dat naar school gaat, sociaal is en plezier heeft. De bezetter heeft zijn ware gezicht nog niet laten zien. De Stichting heeft het album kunnen verwerven dankzij financiële steun van de BankGiro Loterij en het Mondriaan Fonds.

Merwedeplein

De Anne Frank Stichting is de nieuwe eigenaar van de voormalige woning van Anne Frank aan het Merwedeplein in Amsterdam. De bestemming blijft dezelfde: de woning biedt onderkomen aan buitenlandse schrijvers die niet vrij kunnen werken in hun eigen land.
De familie Frank woont van december 1933 tot juli 1942 in het huis aan het Merwedeplein 37 II. Anne schrijft hier voor het eerst in het dagboek dat ze voor haar dertiende verjaardag, op 12 juni 1942, kreeg. Drie weken later duikt de familie Frank onder.

We vinden het belangrijk dat het vroegere woonhuis van Anne Frank aan het Merwedeplein behouden blijft en goed beheerd wordt. Het huis is onverbrekelijk verbonden met het erfgoed waarvoor de Anne Frank Stichting verantwoordelijk is, de onderduikplek aan de Prinsengracht en de originele geschriften van Anne Frank.

Ronald Leopold, algemeen directeur
Anne Frank Stichting

Eva

In Annes voormalige woonhuis ontvangt de 88-jarige Eva Schloss op Anne Franks 88-jarige geboortedag dertien 13-jarige leerlingen van het Amsterdams Lyceum. Als kind woont Eva ook aan het Merwedeplein en gaat zij naar het Amsterdams Lyceum. Later, na de oorlog, trouwt Eva's moeder met Annes vader. Otto Frank wordt Eva's stiefvader. Eva vertelt de leerlingen over haar jeugd. Ook vertelt zij over haar onderduik en deportatie naar Auschwitz en het verlies van haar vader en broer. Op verzoek van een leerling laat zij het getatoeëerde nummer op haar arm zien. De leerlingen zijn diep onder de indruk van Eva's verhaal.

Publicaties

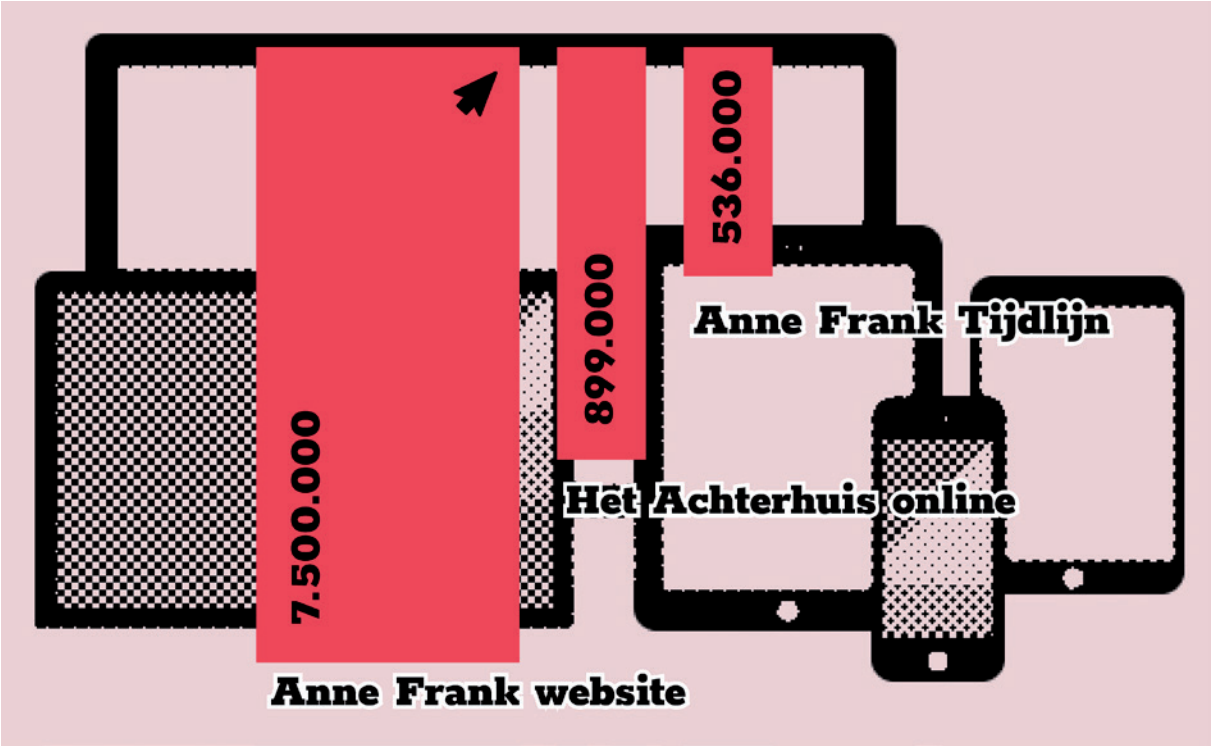
In onze publicaties presenteren we het levensverhaal van Anne Frank in de context van de Jodenvervolging en de Tweede Wereldoorlog.

Nieuw boek: ‘Alles over Anne’
In maart verschijnt het boek ‘Alles over Anne’ voor kinderen vanaf 10 jaar. Het boek vertelt het levensverhaal van Anne Frank en is het eerste boek dat uitgaat van wat kinderen zelf willen weten. De Anne Frank Stichting heeft allerhande vragen verzameld die kinderen hebben over Anne Frank, de Jodenvervolging en de Tweede Wereldoorlog. Naast foto’s bevat het boek illustraties van Huck Scarry.
Prijs voor ‘Anne Frank / dromen, denken, schrijven’

De Stichting Best Verzorgde boeken verkiest het boek ‘Anne Frank / dromen, denken, schrijven’ tot een van de 33 best verzorgde boeken van Nederland uit meer dan 300 Nederlandse inzendingen. Het boek geeft een nauwkeurig beeld van Annes leven en laat zien hoe zij verandert van een meisje dat droomt van een Hollywood-carrière in een schrijfster met een scherpe pen.

Online

Via websites, apps en sociale media is de Anne Frank Stichting online actief en wereldwijd bereikbaar.

Aantal unieke bezoekers van onze websites in 2017.

Nieuwe digitale strategie
De online omgeving verandert en de mogelijkheden van online communicatie nemen enorm toe. Het aantal mobiele telefoons en tablets groeit sterk, evenals het aantal online transacties. Om onze bezoekers beter te kunnen bedienen bij het kopen van een online ticket en het boeken van een inleidend programma, verbeteren we de infrastructuur van onze website annefrank.org. Ook werken we in 2017 aan de invulling van een geheel nieuwe site, die in 2018 live gaat.

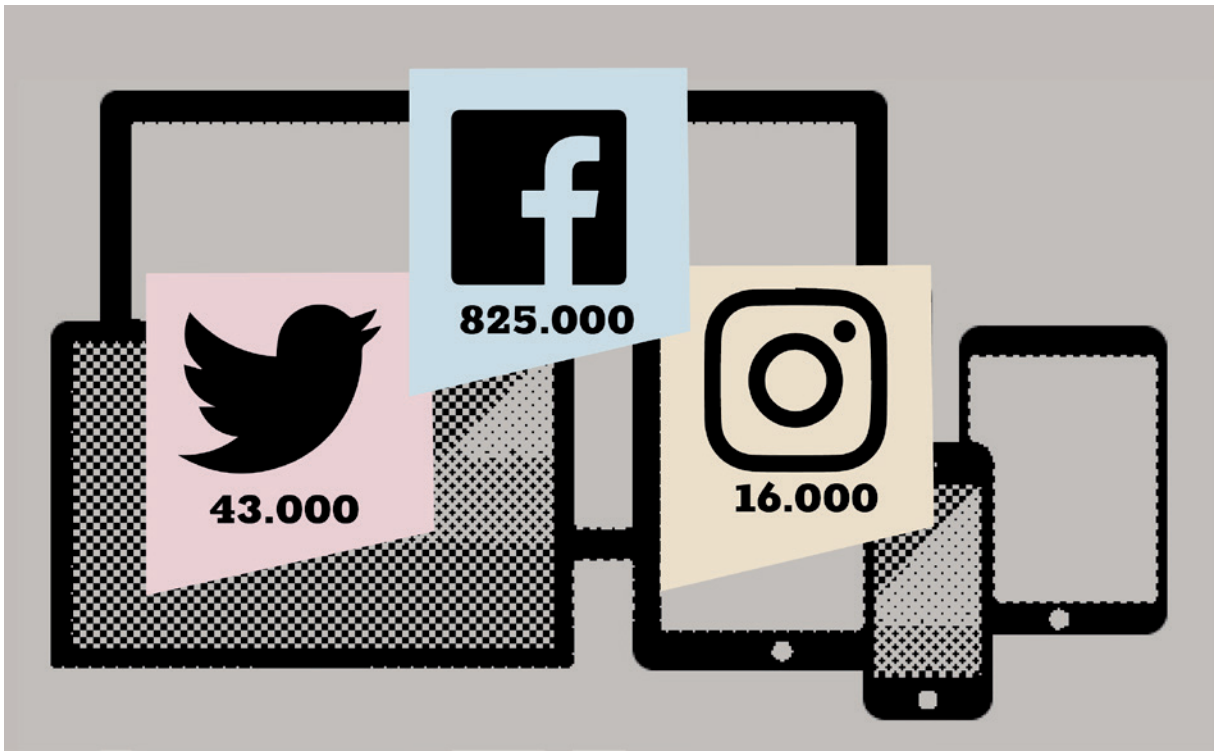
Bot voor Messenger

Op 21 maart, de Internationale Dag tegen Racisme, lanceert Prins Constantijn, speciaal gezant bij StartupDelta, de Anne Frank House bot voor Messenger. De bot biedt informatie over het levensverhaal van Anne Frank en geeft praktische informatie over het bezoeken van het Anne Frank Huis. Mensen wereldwijd kunnen middels een chatgesprek een vraag stellen en krijgen antwoord. De Anne Frank House bot maakt gebruik van kunstmatige intelligentie en is zelflerend. De bot wordt als het ware steeds slimmer en kan steeds beter vragen van mensen beantwoorden. De bot is Engelstalig.

Het Anne Frank Huis is één van de eerste musea ter wereld die een bot voor Messenger ontwikkelt, in samenwerking met Facebook Nederland.

Wereldwijd

Via de portal annefrank.org en de socialmediakanalen bereikt de Anne Frank Stichting een miljoenenpubliek over de hele wereld.

Aantal volgers van onze sociale media in 2017.

Anne Frank en haar dagboek

In 2017 jaar is het 75 jaar geleden dat Anne Frank voor haar dertiende verjaardag het eerste, roodgeruite dagboek cadeau krijgt, op 12 juni 1942. En het is 70 jaar geleden dat Otto Frank het dagboek van zijn dochter Anne, 'Het Achterhuis', publiceert. Sindsdien is het dagboek in meer dan 70 talen vertaald. Hoe is een meisjesdagboek een van de meest gelezen boeken over de Jodenvervolging geworden? En waarom is het boek nog steeds zo belangrijk en inspirerend? Via de nieuwe website dagboek.annefrank.org kunnen bezoekers in het Nederlands en Engels het verhaal achter het dagboek van Anne Frank ontdekken.

#Diary75

Met de socialmediacampagne #Diary75 vragen we onze volgers wat Anne Franks dagboek voor hen betekent. Veel mensen doen mee met de campagne, waaronder bekende mensen als minister-president Marc Rutte, kinderrechten activiste Malala Yousafzai en de actrices Jamie Lee Curtis en Whoopi Goldberg. Ruim honderdduizend mensen zien de posts, via onze accounts op Twitter, Facebook en Instagram, en delen en liken de posts.

Museale vernieuwing

Het Anne Frank Huis maakt zich op voor een nieuwe generatie en gaat vernieuwen. Museumbezoekers krijgen meer historische context en verdieping geboden om het levensverhaal van Anne Frank beter te kunnen begrijpen en de onderduikplek beter te kunnen ervaren. De aanpassingen laten het authentieke karakter van het huis intact.

Meer ruimte
Naast de museale vernieuwing krijgt het museum meer ruimte voor educatieve ontvangsten en bezoekersfaciliteiten en krijgt het een nieuw entreegebied. Het Anne Frank Huis blijft tijdens de werkzaamheden geopend.

> **We gaan meer informatie geven over wat er tijdens de Tweede Wereldoorlog en de Jodenvervolging is gebeurd, hoe dat kon gebeuren en wat dit voor het heden betekent. Ook gaan we dieper in op de onderduikgeschiedenis en de hoofdpersonen van dit huis. We behouden het authentieke karakter van het huis; de ervaring en betekenis staan voorop.**
>
> Ronald Leopold, algemeen directeur

Dagmar Von Wilcken en Bierman Henket Architecten tekenen voor de conceptontwikkeling en het ontwerp van respectievelijk de museale route en de nieuwbouw, Bruns BV en Salverda Bouw BV voor de uitvoering.

De vernieuwing van het Anne Frank Huis is financieel mede mogelijk gemaakt dankzij een extra bijdrage van de BankGiro Loterij.

Educatie

Met onze educatieve programma's en producten willen we jongeren stimuleren na te denken over de maatschappelijke ontwikkelingen van toen en nu, als het gaat om vooroordelen, discriminatie, racisme en antisemitisme. Altijd vormt het levensverhaal van Anne Frank de basis.

Het Jongerenteam

Elk jaar stelt de Anne Frank Stichting een Jongerenteam samen, bestaande uit jongeren tussen de 16 en 20 jaar.

De jongeren krijgen een opleidingsprogramma. Zij leren over de geschiedenis van Anne Frank, de Tweede Wereldoorlog en de Jodenvervolging en gaan aan de slag met de vraag wat de betekenis is van deze geschiedenis voor ons vandaag de dag. Vervolgens leren zij over de werking van vooroordelen, stereotypen, discriminatie en antisemitisme en de lessen die geleerd kunnen worden uit de geschiedenis van Anne Frank. In workshops gaan zij met deze vraag aan de slag en ontwikkelen zij een eigen project voor hun klas- en eventuele andere leeftijdsgenoten in hun directe omgeving. Gezamenlijk reflecteren zij op gebeurtenissen in het verleden en gaan zij in gesprek over uitsluiting, negatieve beeldvorming en discriminatie in het heden. De betrokkenheid, inzet en creativiteit van de jongeren is enorm.
In 2017 doorlopen 14 jongeren het opleidingsprogramma en bereiken zij met hun eigen projecten in totaal 600 leeftijdsgenoten.

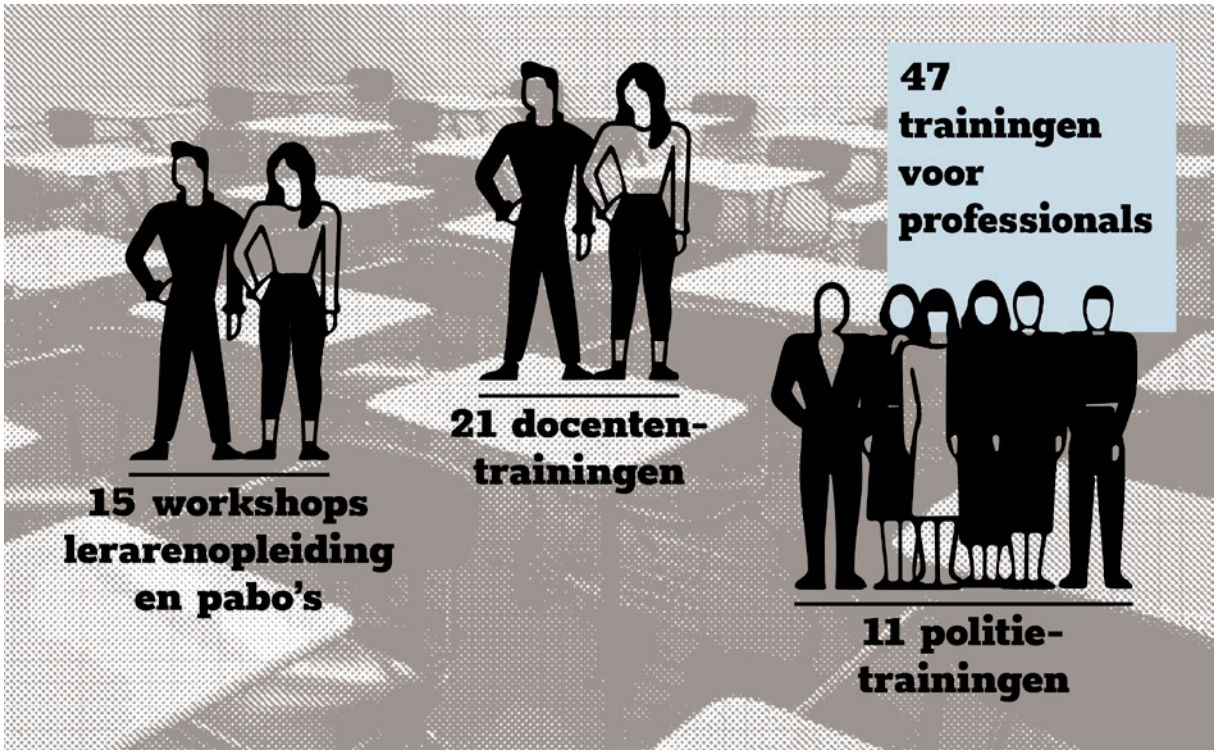
> **Ik wil me persoonlijk inzetten tegen vooroordelen en discriminatie omdat ik jarenlang ben gepest en al te bekend ben met vooroordelen. Ik hoop dat ik met dit project een verschil kan maken voor andere jongen die in dezelfde situatie zitten. Ik ben er sterker dan ooit uit gekomen en wil dat overdragen aan andere jongeren, ze laten zien dat ze niet bang moeten zijn om zichzelf te zijn.**
>
> Deelnemer Jongerenteam, 19 jaar

Alumni Jongerenteam

Naast de 14 jongeren die deelnemen aan het Jongerenteam zijn 16 alumni (deelnemers uit voorgaande jaren) voor de Anne Frank Stichting actief. Sommigen staan het huidige Jongerenteam als mentor bij, anderen organiseren een museumbezoek en educatief programma voor klasgenoten, collega's of asielzoekers/ statushouders. Alumni helpen ook met de organisatie van trainingen voor politieagenten en seminars voor docenten.

Voor docenten en professionals

De Anne Frank Stichting organiseert in binnen- en buitenland workshops, trainingen en bijeenkomsten voor docenten en docenten-in-opleiding. De Stichting ondersteunt ook professionals die een rol spelen bij het bevorderen van gelijke behandeling en het waarborgen van mensenrechten.

Aantal workshops en trainingen in Nederland in 2017.

Partnerscholen
De Anne Frank Stichting start een partnerscholenproject en werkt met drie scholen uit het voortgezet onderwijs aan een duurzame relatie rond de thema's vooroordelen en discriminatie: het Calvijn College in Amsterdam, het Metis Montessori College in Amsterdam en het Zuiderzee College in Zaandam.

Op het programma staan twee leergangen van twee uur voor alle 60 docenten, gevolgd door een verdieping voor de vakgroep Burgerschap. Na de evaluatie in mei gaan wij programma's met leerlingen inrichten. Ook dit doen wij samen met de Anne Frank Stichting.

Jolanda Hogewind, directeur
Calvijn College

Bijeenkomst voor politie

Discriminatie kent diverse verschijningsvormen en is van alle tijden. Het tegengaan van discriminatie in de samenleving behoeft voortdurend aandacht. Dit vereist een actieve opstelling, ook van professionals zoals de politie. Wat zijn de mogelijkheden om discriminatie aan te pakken? Wat is de rol van de politie daarbij? Deze thema's vormen in 2017 de basis voor elf trainingen en studiedagen die we speciaal voor politieagenten organiseren.

Herfstcolleges

'Omgaan met discriminatie: van theorie naar praktijk!' is een reeks van drie herfstcolleges, georganiseerd door de Anne Frank Stichting, voor diverse professionals: docenten, jongerenwerkers, pabo-opleiders, politiemedewerkers en overheidspersoneel.

- Op 12 oktober legt prof. dr. Jelle Jolles (VU, Amsterdam) uit wat de mogelijkheden en onmogelijkheden van het tienerbrein zijn.
- Op 19 oktober geeft dr. Jelle van Buuren (Universiteit Leiden) een lezing over complotdenken.
- En op 26 oktober licht dr. Peter Burger (Universiteit Leiden) de werking van nepnieuws toe.

In totaal bezoeken 75 professionals de colleges. Na afloop van ieder college delen zij ervaringen en inzichten met elkaar.

Educatieve programma's, producten en onderzoek

De Anne Frank Stichting ontwikkelt educatieve programma's en producten. Het levensverhaal van Anne Frank vormt de basis. We willen jongeren stimuleren na te denken over de relatie tussen de maatschappelijke ontwikkelingen van toen en nu.

Anne Frank Krant

Veel basisscholen bestellen jaarlijks de Anne Frank Krant voor groep 7 en 8. In 2017 bestellen scholen in totaal 97.500 exemplaren.

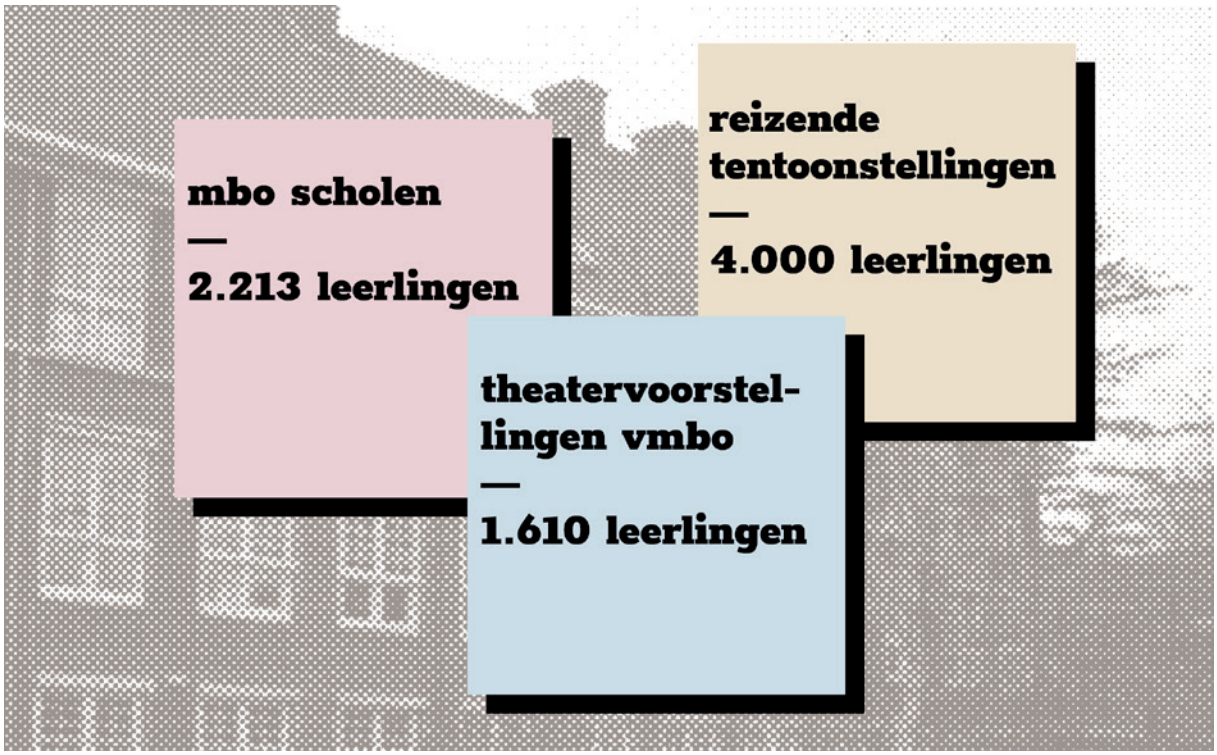
Digitale les

Ter gelegenheid van '75 jaar dagboek' ontwikkelen we voor groep 7 en 8 een digitale les over Annes dagboek.

> **De koppeling tussen het verleden en heden is heel belangrijk, uit het verleden kunnen lessen getrokken worden voor het heden. Het speelt nu nog steeds en is nooit afgelopen.**
>
> Hans Hannessen, leerkracht groep 8

Gastlessen op mbo scholen

Er is veel geïnvesteerd in het aanbod van gastlessen op het mbo en het hbo. Tien freelance workshopsbegeleiders zijn ingewerkt om aan de vraag te kunnen voldoen. In totaal zijn 110 gastlessen voor mbostudenten in heel Nederland verzorgd. Aan deze workshops hebben 2.213 studenten deelgenomen. Alle gastlessen vonden plaats op ROC-instellingen, en zijn gegeven aan mbo-studenten in lessen over burgerschap of loopbaanbegeleiding.

Ook buiten het Anne Frank Huis weten we veel leerlingen in Nederland te bereiken.

Theater voor vmbo

In de interactieve theatervoorstelling Back to Back door Theatergezelschap DEGASTEN laten negen jonge acteurs leerlingen zien dat je, ondanks uiteenlopende verhalen en achtergronden, verbonden bent met elkaar. Misschien wel meer dan je dacht. Zij laten leerlingen nadenken over vragen als: wat is jouw verhaal, waar kom jij vandaan, wat wordt er bij jou thuis verteld en welke geschiedenis leer jij op school? De voorstelling is in samenwerking met de Anne Frank Stichting gemaakt.

> **Het was soms emotioneel maar dat is denk ik ook nodig voor het bewustwordingsproces. Het programma was afwisselend, de acteurs waren betrokken en vol energie, alles zat er gewoon in!**
>
> Piotr Reedijk, Zuiderzee College Zaandam

Opleiding jongerenwerkers

Er zijn vier workshops voor studenten en jongeren gehouden. De studenten zijn afkomstig van de Hogeschool van Amsterdam en de Hogeschool Rotterdam en de jongeren zijn verbonden aan

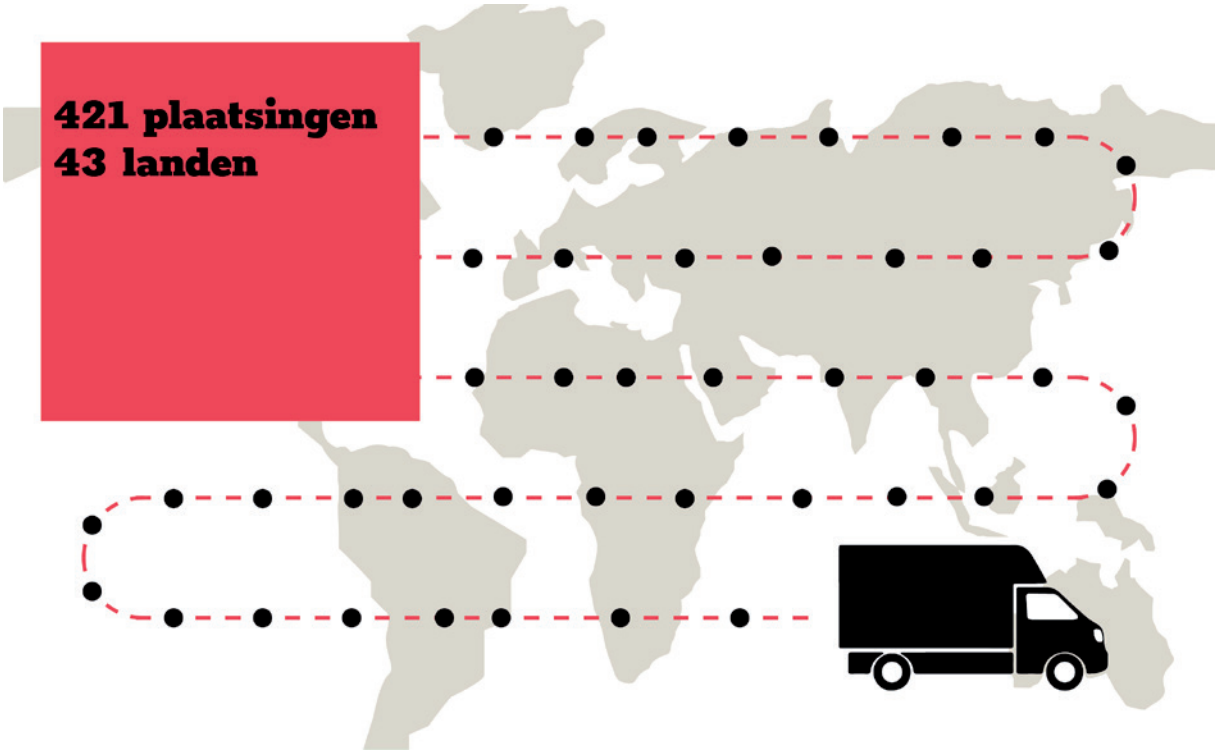
Combiwel Amsterdam, Boyz2Men Zaandam en Steetpro Amsterdam. In deze workshops staat de eigen beroepshouding centraal. De belangrijkste vraag is hoe studenten in hun eigen stage- of werkpraktijk om gaan met vooroordelen en/of discriminatie. De uiteenzetting met het verhaal van Anne Frank en de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog geven aan waar extreme vooroordelen en discriminatie toe kunnen leiden. Door de koppeling met de eigen opleiding te maken zijn de workshops door de studenten als relevant ervaren en kan het geleerde concreet toegepast worden.

Fancoachproject.
De Anne Frank Stichting heeft met Feyenoord en FC Utrecht in de afgelopen jaren een educatief spreekkorenproject opgezet. Beide voetbalclubs willen op een educatieve manier hun jongere supporters bewustmaken van de kwetsende, antisemitische spreekkoren binnen en buiten de voetbalstadions. Dit wordt gedaan door lokale tours waarbij supporters verschillende locaties en monumenten bezoeken in hun stad en kennismaken met Joodse supporters van hun eigen club. Zo ontmoeten Feyenoordfans 'oma' Miep, Holocaustoverlevende en Feyenoordfan, die haar levensverhaal vertelt en de supporters raakt met haar liefde voor de club, hun club. Het project is er een van de lange adem maar de ervaringen zijn positief. Op 16 november deelden de AFS de ervaringen met andere Nederlandse voetbalclubs, waaronder AZ Alkmaar. Niet veel later startten ook de Alkmaarse club een samenwerking met de Anne Frank Stichting voor hun eigen project.

Onderzoek antisemitisme en discriminatie
In opdracht van en samen met de Anne Frank Stichting verricht het Verwey-Jonker Instituut onderzoek naar meldingen over racisme, antisemitisme en extreemrechts geweld in het registratiesysteem van de politie. Het in december verschenen rapport: 'Zesde rapportage racisme, antisemitisme en extreemrechts geweld in Nederland' telt 4038 incidenten in 2016. We gebruiken de uitkomsten van het onderzoek bij de ontwikkeling van nieuwe educatieve producten en projecten.

Reizende tentoonstellingen

De internationaal reizende tentoonstelling 'Anne Frank – een geschiedenis voor vandaag' is sinds 1996 in meer dan 3.500 plaatsen in 77 landen te zien. De tentoonstelling 'Laat me mezelf zijn – Het levensverhaal van Anne Frank' reist sinds 2015 de wereld rond.

Wereldwijde plaatsingen van Anne Frank-tentoonstellingen in 2017.

Unesco

Tussen 30 oktober en 4 november is de reizende tentoonstelling ‘Let me be myself ’ te zien in het hoofdgebouw van UNESCO in Parijs tijdens de jaarvergadering. Aan deze jaarvergadering, bekend als de ‘General Conference’, nemen de onderwijsministers van de 195 lidstaten van UNESCO deel. Het is de eerste keer dat er een inhoudelijke tentoonstelling tijdens de ‘General Conference’ getoond wordt. Het UNESCO secretariaat kiest voor de Anne Frank-tentoonstelling ‘Let me be myself (Laat me mezelf zijn) om haar programma ‘preventing violent extremism’ te onderstrepen.

Shanghai

In januari opent de tentoonstelling ‘Anne Frank – Een geschiedenis voor vandaag’ in het Shanghai Jewish Refugees Museum in Shanghai, China. Dit museum vertelt het verhaal van de bijna 20.000 Europese Joden die tijdens de Tweede Wereldoorlog hun toevlucht zoeken in Shanghai. Het Nederlandse consulaat in Shanghai maakt de plaatsing mede mogelijk.